

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	211 Ветеринарна медицина
Тип і назва освітньої програми	ОПП Ветеринарна медицина
Курс, семестр	курс – 4, 5 семестр – 8, 9
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 8,0, Загальна кількість годин – 240, із яких: лекцій – 32 год., лабораторних занять – 84 год. Форма семестрового контролю – залік, екзамен
Мова(и) викладання	державна
Факультет, кафедра	факультет ветеринарної медицини кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
Контактні дані розробника	Викладач: Мельничук Віталій, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри Контакти: ауд. 70 (навчальний корпус № 1) e-mail: vitaliy.melnichuk@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/melnychuk-vitaliy-vasylovych
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік базових дисциплін, які передують її вивченню: «Латинська мова», «Анатомія свійських тварин», «Ветеринарна фармакологія»
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та професії. ЗК 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 13. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. <i>Фахові:</i> ФК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності. ФК 6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. ФК 7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати. ФК 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та

	інвазійні хвороби. ФК 12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей. ФК 13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.
Програмні результати навчання	ПРН 5. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, знаходити рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин. ПРН 7. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення. ПРН 11. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології. ПРН 12. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають змогу набути таких навичок, як: уміння працювати в команді, володіння прийомами ефективної аргументації і комунікативними здібностями, розуміння професійної та етичної відповідальності, здібність до аналізу і критики прийнятих рішень, розуміння необхідності навчання та особистісного розвитку протягом усього життя	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Засвоєння здобувачами вищої освіти знань щодо морфології, біології, патогенезу, клінічних ознак, патолого-анатомічних змін, діагностики, лікування і профілактики інвазійних хвороб тварин.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Ветеринарна протозоологія. У темі розкриваються питання щодо морфології, біології, епізоотології, патогенезу, клінічних ознак, патолого-анатомічних змін, лабораторної діагностики, лікування та профілактики за протозоозів тварин. Тема 2. Ветеринарна гельмінтологія. Трематодози, цестодози, нематодози (оксіуратози та аскаридатоzi) тварин. У темі розкриваються питання щодо морфології, біології, епізоотології, патогенезу, клінічних ознак, патолого-анатомічних змін, лабораторної діагностики, лікування та профілактики за трематодозів, цестодозів та нематодозів (оксіуратози та аскаридатоzi) тварин. Тема 3. Ветеринарна гельмінтологія. Нематодози (стронгілідози, спіруратози, трихуратози, філяріатози), акантоцефальози тварин. У темі розкриваються питання щодо морфології, біології, епізоотології, патогенезу, клінічних ознак, патолого-анатомічних змін, лабораторної діагностики, лікування та профілактики за нематодозів (стронгілідози, спіруратози, трихуратози, філяріатози) та акантоцефальозів тварин. Тема 4. Ветеринарна акарологія. У темі розкриваються питання щодо морфології, біології, епізоотології, патогенезу, клінічних ознак, патолого-анатомічних змін, лабораторної діагностики, лікування та профілактики за акарозів тварин, викликаних паразитиформними та акариформними кліщами. Тема 5. Ветеринарна ентомологія. У темі розкриваються питання щодо морфології, біології, епізоотології, патогенезу, клінічних ознак, патолого-анатомічних змін, лабораторної діагностики, лікування та профілактики за ентомозів тварин.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<i>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</i> 1) <i>Словесні методи:</i> лекція, бесіда, пояснення. 2) <i>Наочні методи:</i> ілюстрування, демонстрування. 3) <i>Практичні методи:</i> лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою. 2. <i>Інноваційні та інтерактивні методи навчання:</i> 1) <i>Комп'ютерні, мультимедійні методи:</i> використання мультимедійних презентацій.	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведено у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання	При недотриманні термінів виконання завдань здобувач вищої освіти може доздати їх з узгодженням та дозволом викладача: Здобувачу вищої освіти, який одержав під час екзаменаційної сесії незадовільну оцінку (FX) або не був допущений до семестрового контролю, дозволяється ліквідувати підсумкову академічну заборгованість. Термін ліквідації підсумкової академічної заборгованості встановлює деканат, але зазвичай не довше, ніж два тижні після початку наступного навчального семестру. Особливості перескладання регламентовані «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті», https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenniyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf
- щодо академічної доброчесності	Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись вимог чинних нормативних документів стосовно академічної доброчесності, дотримуватися академічної чесності і етичної поведінки в освітньому середовищі. Вона передбачає: впровадження принципів чесності, прозорості і незалежності; діяти у навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; вміти давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами, https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. При отриманні на занятті 0 балів та пропущені заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, конференціях, семінарах, круглих столах. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету», https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenniyaproneformalnuosvitu2025.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Особливості оскарження результату оцінювання регламентовані «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів», https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenniyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf

РЕКОМЕНДОВАНІ ДжЕРЕЛА ІНФОРМАЦІ

Основні

1. Манжос О.Ф., Панікар І. І. Ветеринарна протозоологія: навч. посібник. Донецьк, 2006. 127 с.
2. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник – 2-ге вид., переробл. та допов. / В.Ф. Галат та ін.; за ред. В.Ф. Галата. К.: Урожай, 2009. 368 с.
3. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин. Практикум: навч. посібник / В.Ф. Галат та ін. Полтава: Укрпромторгсервіс, 2009. 242 с.
4. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / Галат В. Ф. та ін. Полтава: ФОП Щербак О. В., 2011. 145 с.

5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник / Галат В. Ф. та ін. Полтава: ТОВ НВП "Укрпромторгсервіс", 2012. 338 с.
6. Глобальна паразитологія / Галат В. Ф. та ін. Київ: ДІА, 2014. 568 с. + 24 с. іл.
7. Протозойні хвороби м'ясоїдних тварин / О. А. Дубова та ін. Біла Церква, 2021. 257 с.
8. Otranto D., Wall R. Veterinary Parasitology. John Wiley & Sons Ltd., 2024. 896 p. Online ISBN:9781394176373. doi:10.1002/9781394176373,
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/book/10.1002/9781394176373>

Допоміжні

1. Ветеринарна арахнологія: навчальний посібник / Галат В. Ф. та ін. ТОВ НВП Укрпромторгсервіс", 2010. 184 с.
2. Інвазійні хвороби жуйних: навчальний посібник / Галат В. Ф. та ін. ФОП Щербак О. В., 2011. 145 с.
3. Євстаф'єва В. О., Ничик С. А., Мельничук В. В., Гудзь Н. В. Езофагостомоз свиней: монографія. Київ: НУБіП України, 2024. 100 с. ISBN 978-617-8368-26-5
4. Євстаф'єва В. О., Мельничук В. В., Ничик С. А., Гаврик К.А., Гудзь Н. В. Демодекоз та саркоптоїдози собак: монографія. Полтава: ПП "Астроя", 2025. 117 с. ISBN 978-617-8466-31-2
5. Yevstafieva V., Stybel V., Melnychuk V., Gutty B., Leno M., Kravchenko S., Kyrychko O., Dmitrenko N., Syzonenko N., Opara N. Description of the Nematode *Dirofilaria repens* (Nematoda, Onchocercidae) Parasitic in Dogs in Ukraine. *Zoodiversity*. 2023. № 57 (4). P. 337–346. <https://doi.org/10.15407/zoo2023.04.337> (**Scopus**)
6. Melnychuk V., Yevstafieva V., Kolomak I., Muzyka D., Chaplygina A., Filonenko S., Opara N. Description of feather mite *Proctophyllodes musicus* (Acariformes, Proctophyllodidae) obtained from *Turdus merula*. *Biosystems Diversity*. 2024. № 32 (2). P. 246–251. <https://doi.org/10.15421/012426> (**Web of Science, Scopus**)
7. Yevstafieva V., Petrunenko A., Melnychuk V., Petrenko M., Korchan L., Shcherbakova N., Dedukhno A., Krasota O. Morphological characteristics of *Dermanyssus gallinae* (Mesostigmata, Dermanyssidae). *Biosystems Diversity*. 2025. № 33 (1), e2509. <https://doi.org/10.15421/012509> (**Web of Science, Scopus**)

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
протокол від 01 вересня 2025 року № 2

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

4 курс (8 семестр)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	Виконання завдань на лабораторних роботах (всього, за 1 Л.з./кількість Л.з.)	Виконання завдань по самостійній роботі	
Тема 1. Ветеринарна протозоологія	18 (2/9)	29	47
Тема 2. Ветеринарна гельмінтологія. Трематодози, цестодози, нематодози (оксіуратози та аскаридатози) тварин	24 (2/12)	29	53
Разом	42	58	100

5 курс (9 семестр)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання завдань на лабораторних роботах (всього, за 1 Л.з./кількість Л.з.)	Виконання завдань по самостійній роботі	Екзамен	
Тема 3. Ветеринарна гельмінтологія. Нематодози (стронгілідози, спируратози, трихуратози, філяріатози), акантоцефальози тварин	24 (2/12)	12	-	36
Тема 4. Ветеринарна акарологія	10 (2/5)	13	-	23
Тема 5. Ветеринарна ентомологія	8 (2/4)	13	-	21
ЕКЗАМЕН	-	-	20	20
Разом	42	38	20	100

Шкала та критерії оцінювання

Виконання завдань на лабораторних роботах

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	лабораторна робота, в якій здобувач вищої освіти проявив творчий підхід до вирішення завдання, використано паразитологічні та дослідницькі методи, у повному обсязі надані результати досліджень, аргументовано висновки щодо проведених досліджень, що дає можливість досягти високого рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
1	лабораторну роботу здобувач вищої освіти виконав, але не в повному обсязі надані результати досліджень, не обґрунтовані отримані результати, що дає можливість досягти достатнього рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
0	лабораторна робота не виконана, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Виконання завдань по самостійній роботі

Кількість балів	Критерії оцінювання
4 курс (8 семестр)	
28-29	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена в повному об'ємі (91-100%), містить новітню інформацію, без помилок або з незначною кількістю помилок. У висновках проявлено здібності в розумінні та використанні теоретичного та практичного матеріалу, проявлений творчий підхід, що дає можливість досягти високого рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
23-27	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (71-90%) або в повному об'ємі, але застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи, що дає можливість досягти достатнього рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
18-22	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (51-70 %), іноді застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи, що дає можливість досягти достатнього рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
13-17	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (31-50 %), іноді застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи, що не дає в повній мірі досягти формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
8-12	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (21-30 %), застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи, що не дає в повній мірі досягти формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
4-7	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (до 20%), застаріла. Показано досить низький рівень вмінь щодо розуміння та аналізу матеріалу. Допущені принципові помилки у презентації. Відсутні висновки, що не дає в повній мірі досягти формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
1-3	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (до 10%), застаріла. Показано досить низький рівень вмінь щодо розуміння та аналізу

	матеріалу. Допущені принципові помилки у презентації. Відсутні висновки, що не дає в повній мірі досягти формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
0	відсутність виконання завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 курс (9 семестр) СР. 4, 5 (СР. 3)	
13 (12)	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена в повному об'ємі (91-100%), містить новітню інформацію, без помилок або з незначною кількістю помилок. У висновках проявлено здібності в розумінні та використанні теоретичного та практичного матеріалу, проявлений творчий підхід, що дає можливість досягти високого рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
11–12 (10–11)	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (71-90%) або в повному об'ємі, але застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи, що дає можливість досягти достатнього рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
9–10 (8–9)	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (51-70 %), іноді застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи, що дає можливість досягти достатнього рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
8–7 (6–7)	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (31-50 %), іноді застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи, що не дає в повній мірі досягти формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
5–6 (4–5)	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (21-30 %), застаріла. Показано недостатньо глибоке знання матеріалу та задовільний рівень вмінь щодо розуміння і аналізу матеріалу. Відсутні висновки або є невідповідність між висновками та змістом тематики самостійної роботи, що не дає в повній мірі досягти формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
3–4 (3–2)	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (до 20%), застаріла. Показано досить низький рівень вмінь щодо розуміння та аналізу матеріалу. Допущені принципові помилки у презентації. Відсутні висновки, що не дає в повній мірі досягти формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
1–2 (1)	нараховується здобувачу вищої освіти, коли він представив презентацію щодо теми самостійної роботи, в якій інформація відображена не в повному об'ємі (до 10%), застаріла. Показано досить низький рівень вмінь щодо розуміння та аналізу матеріалу. Допущені принципові помилки у презентації. Відсутні висновки, що не дає в повній мірі досягти формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
0	відсутність виконання завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Формами семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є:

У 8 семестрі формою семестрового контролю є **залік**, який виставляється за поточним оцінюванням впродовж семестру. У 9 семестрі формою семестрового контролю є **екзамен**. Проводиться письмово.

Оцінки, отримані під час семестрового контролю враховуються при виставленні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни. Максимальна оцінка за екзамен, згідно розподілу балів, становить 20 балів:

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені*

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
Для 1-го та 2-го ситуаційного завдання	0	Відсутність відповіді або відповіді невірні щодо наданих ситуаційних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання
	2	Є відповідь на ситуаційне завдання, але воно зазначено з помилками, що дає можливість досягти достатнього рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
	4	Є відповідь на одне питання в ситуаційному завданні, або на одне й друге, але вони зазначені із помилками, що дає можливість досягти достатнього рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
	6	Є відповідь на одне та друге питання в ситуаційному завданні, але одне з них зазначене із помилками, що дає можливість досягти достатнього рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
	8	Є вичерпні відповіді на ситуаційне завдання, що дає можливість досягти високого рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
Для 3-го ситуаційного завдання	0	Відсутність відповіді або відповіді невірні щодо наданих ситуаційних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання
	2	Є відповідь на ситуаційне завдання, але воно зазначено з помилками, що дає можливість досягти достатнього рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання
	4	Є вичерпна відповідь на ситуаційне завдання, що дає можливість досягти високого рівня формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання

*екзамен складається з трьох практичних ситуацій, де в 1-му та 2-му ситуаційному завданні надано по два питання, в 3-му – одне.